

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnštvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 216.

V Ljubljani, v petek 21. septembra 1894.

Letnik XXII.

Iz delegacij.

Iz Budimpešte 20. sept.

Papeževa volitev.

Ogerske delegacije odsek za vnanje stvari je danes ima zopet sejo. Nadškof Samassa pravi, da ni mogel večeraj počakati ministrovega odgovora na njegovo vprašanje. V časopisu je čital, kaj je odgovoril minister, in spoznal, da se je oziral jedino le na policijsko varstvo pri volitvi papeža, ali on je pa mislil še drugo svobodo pri volitvi papeža. Na to pa ni minister dal nobenega odgovora. Minister je odgovoril, da je nadškof obširno govoril in on ni mogel na vse podrobnosti odgovarjati, če nadškof mu izroči pismeno vprašanje, mu bode na vse podrobno odgovoril.

Rumunsko vprašanje in zaupnica grofu Kalnokyju.

Poročevalec Falk misli, da ni potrebno, da bi v poročilu obširno razpravljalo o rumunskem vprašanju, ko se je stvar v delegaciji že obširno razpravljala. Minister je tudi obljubil, da se bode oziral ne le na avstrijske, temveč tudi na ogerske koristi. On zatorej predlaga, da se ministru izreče zaupanje.

Grof Apponyi pravi, da zastopa v sproženih vprašanih samostojno stališče in baš zaradi tega neče vplivati na sestavo poročila. O rumunskem vprašanju se je že govorilo v tej zbornici 1892, ali stvar še ni nič boljša. Zatorej se mu zdi, da ministrovo postopanje ni bilo prav pravo, in on ni za zaupnico.

Delegat Csernatony misli, da je minister vse

naredil, kar mu je bilo mogoče brez skrajnih sredstev. Govornik je zato za zaupnico.

Deleg. Kolomanu Tiszi se zdi, da je rumunsko vprašanje vendar v prvi vrsti le notranje vprašanje. Zato pa ni pravo mesto za to vprašanje v delegaciji. Tako obširno razpravljanje že zaradi tega ni bilo umestno, ker sicer bode svet mislil, da ta stvar zares napravi take skrbi Ogom.

Delegat Perczel je za zaupnico, in on misli, da zaupnica ne velja v prvi vrsti ministru zaradi njegovega postopanja v rumunskem vprašanju, temveč se mu izreče, ker je obranil trodržavno zvezo.

Ko je Berezeviczy govoril še v tem smislu, se je zaupnica vsprejela. Potem se je začela specialna debata.

Tehnični atašeji.

Poslanec Gjurković je sprožil zopet misel, da bi se pri poslaništvi nastavili tehnični atašeji. Grof Kalnoky pravi, da on temu ni nasproten. Avstrijska vlada je za take atašeje, ali ogerska pa tej stvari ni naklonjena. Minister je obljubil, da se od slučaja do slučaja, kjer bode potrebno, nastavijo taki atašeji na troške tiste državne polovice, ki tega želi.

Novi konzulat v Pittsburgu.

Začel se je razgovor o osnovi novega konzulata v Pittsburgu, za kar se zahteva 200 000 gl. za bodoče leto 1895. Delegat Berezeviczy izreka ministru za to zahvalo in izraža željo, da se pri tem konzulatu nastavi vsaj jeden uradnik vešč mažarščine in jeden vešč slovanščine. Minister je to obljubil. Odsek je vsprejel ves budget vnanjega ministertva v podrobni debati. Prihodnja seja odseka ne bode pred 28. t. m.

Boj za Podgrad.

Iz Istre 14. sept.

Italijanska Irredenta zanesena je v Istro največ po tujih birokratih in sedanji italijanski irredentisti najdejo pri teh največjo podporo in svoje najboljše pristaše.

Kjerkoli se nahaja tak „rudeči ptič“, povsod napada naše najboljše rodoljube, zraven pa javno in tajno hujska proti naši rodoljubni duhovščini. Vsaj so vsi irredentisti tudi framasoni, ki divjajo in besne proti veri Jezusa Kristusa, zraven pa črte in preganjajo naš ubogi slovenski narod. Sedanji namestnik v Trstu pozna prav dobro te svoje ptiče in kadar je treba izročiti v roke Italijanov kako občino ali kak okraj, spusti naprej take svoje ptiče. Tedaj pa gorje narodu, če ni pripravljen na obrambo in če nima dobrih voditeljev.

Tudi v naš slovenski Podgrad poslani so taki „rudeči ptiči“, da izključijo narodu iz srca sv. vero in ljubezen do slovenskega jezika.

Pisano je že bilo v „Slovenca“, da je znani Francesco Marotti jako omejene pameti in malega znanja. Tudi sedanji občinski upravitelji so brez vsake naobrazbe in vsakega znanja ter znajo komaj svoje ime podpisati. Predsednik Zadković bil je do svojega 20. leta ovčar, Tine hlapec in Jakle sam pripoveduje, da ni bil v šoli, ker se ni nič naučil. Kdo pa za te ljudi opravlja? „Rudeči ptiči“ v svoji službi.

Ni ga še videl Podgrad takega človeka, kakor je davkar Zoilo Borri.

Temen in mračen bil je njegov obraz, ko je prišel v Podgrad. Nikjer ni našel miru. S pobešeno

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XXXIV.

Vsak bralec, ki ima vsaj nekoliko domišljije, razumel bode pač lahko, kako oživljiva mora biti tak list ubogemu jetniku, ki ni nikakor neobčutljiv in čegar srce je tako lahko vzplamtelo. Prvi moj občutek je bil, da ljubim tega neznanca, da me je ganila nesreča njegova, da sem mu hvaležen za dobrohotnost, koju mi je skazoval. »Da«, vzkliknil sem, »jaz sprejemem tvoj predlog, ki je tako blag. Da bi te mogla moja pisma tolažiti tako, kakor bodo mene tvoja, kakor me je vže tvoje prvo!«

In bral sem in zopet bral ono pismo z otročjim veseljem in stokrat sem zahvaljeval onega, ki je pisal in zdelo se mi je, da vsak njegov stavek razodeva čisto in blago srce!

Solnce je šlo za božjo milost; bila je ura, ko sem navadno molil. Oh kako sem občutil Boga, kako sem ga zahvaljeval, da mi daje vedno nove prilžnosti, da ne opešajo mojega uma in mojega srca moči! Kako se mi je oživljal spomin vseh njegovih dobrot!

Pristopil sem bil k oknu, naslonil se na polico in križal roke; cerkev sv. Marka bila je pod mano silna množica golobov ljubkovala se je, letala ter

delala gnjezda po svinčeni oni strehi; mogočno nebo bilo je pred mojimi očmi, daljni krik človeških glasov vdarjal mi je prijetno na uho. V nesrečnem pa mogočnem tem kraji govoril sem z Onim, kojega oči edine so me videle, priporočil sem Mu svojega očeta, mater, in drugo za drugo vse drage mi osebe in zdelo se mi je, da mi odgovarja: »Zaupaj v mojo dobrotljivost«, jaz pa sem vskliknil »da! v tvojo dobrotljivost zaupam!«

Svojo molitev pa sem končal ginjen, okrepečan in malo se meneč za pike, prizadete od drznih komarjev.

Ko se mi je oni večer po onej zamaknjenosti zopet pomirila domišljija, ko mi je pikanje komarjev postalo zopet nezno in mi je bilo treba zopet zaviti glavo in roke, da sem mogel misliti, rodila se je v meni hipoma podla in zlobna misel, studila se mi je, hotel sem se je iznebiti, a nisem se je mogel.

Tremerello bil mi je vzbudil sum proti Angelici: da je hotela izvohati moje tajnosti, ona, to čisto srce, ki ni ničesar vedelo o politiki, ki ni o njej ničesar vedeti hotelo!

O njej nisem mogel dvomiti, a mislil sem si: Ali je pa Tremerello tako gotov? In ako bi bil ta lopov le orodje kake zvijače? Ako bi bil pismo spisal Bog ve kedo, da bi me zapeljalo, razkriti novemu prijatelju svoje tajnosti? Morda se ni ne onega jetnika, ki mi piše, morda je, a je lopov, ki hoče iz mene izvabiti tajnosti, da bi se resil z

njihovo izdajo; morda je on poštenjak, a lopov je Tremerello, ki hoče ugonobiti naju oba, da bi dobil kako nagrado.

Podlo, a prenaravno za onega, ki ječi v ječi in kojemu se je od vseh strani bati neprijateljstva in zvijače.

Taki dvomi so me mučili in mi jemali pogum. Ne, o Angelici nisem nikdar dvomiti mogel niti za trenutek! Odkar je bil Tremerello izgovoril zoper njo one besede, mučil me je nekaj dvom, ne o njej, ampak o onih, ki so jo puščali hoditi k meni. Ali jej niso morda, ali sami od sebe ali pa na povelje višjih, naložili, naj mi izmolze moje skrivnosti? Ah, če je tako, kako slabo so bili postreženi!

A kaj naj storim s pismom neznančevim? Ali se mi je držati strogega svetú bojazni imenovane paznosti? Ali hočem pismo vrniti Tremerellu in reči: nočem tvegati svojega miru? In ako bi ne bilo nikake zvijače? Ako bi bil neznanec vreden mojega prijateljstva, vreden, da nekaj tvegam v olajšanje muke njegove osamelosti? Kaka bojazljivost! morda imaš le par korakov še v večnost, smrtna obsodba se ti lahko vsak dan proglasi in ti se braniš, storiti še eno delo ljubezni? Odgovoriti moram! Ako pa se ponesreči najde kedo pismo, tudi ko bi se nama tega dopisovanja ne moglo šteti v greh, ali ne bi zadela ubozega Tremerella ostru kazen? Ali ni dovolj ta pomislek, ki mi nalaga sveto dolžnost, na noben način ne pisati nikakega pisma? (Dalje sledi.)

glavo ogledaval je vsak kamenček in vsako travico na potu — in jezno je škripal z zobmi. Vsaj je to slovenska zemlja in on mora tukaj bivati. Družil se ni z nobenim, ker pogled mu je pravil, da ni tukaj „rudečih ptičev“. Na svojem samotnem sprehodu proti Račicam videlo se, ga je kako maha z rokami po zraku in hripavo kričanje in petje bilo je podobno tuljenju. V uradu, kadar je pobiral davke, bil je strahovit. Gorje našemu ubogemu narodu pod njegovo roko! Javno na dražbi je rekel, da bo tam „ščavom“ dal vse prodati, kdor je kaj na davkih dolžan. V pisarni napadal je naš narod na nečuvnen način. Preklinjal je z grdimi talijanskimi kletvami Boga in Mater Božjo, grabil ljudi za vrat in jih metal ven iz urada. Po uradnih urah šel je zopet na sprehod proti Račicam in v samoti mahal z rokami po zraku in tulil, da si ohladi skeleče srčne rane. Vse je popraševalo, kaj bo iz tega človeka, zakaj so ga sem poslali?

Prišel je v Podgrad c. kr. okrajni glavar Fabiani iz Volovskega ter pripeljal seboj znanega okrajnega zdravnika dr. Tamaro. Prišel je tudi iz Volovskega c. k. zemljemerec Mlakar. Bila so dolga posvetovanja in mnogo so stiskali glave skupaj. In obraz davkarjev začel se je oživljati, kajti čul je govoriti o „rudečih ptičih“.

Prišel je iz Gorice v Podgrad za sodnika dr. Cristofolletti, mož njegovega mišljenja in krvi. Začeli so zahajati k Francescu Marotti-u v Obrov. „Rudeči ptiči“ pokazali so jim tudi Kastelca v Materiji. Vsaj je on vedno rušil narodno disciplino in po sili hoče biti poslanec.

Koliko ima on sedaj proti nam opraviti in kako hvali Francesca Marotti-a. Bila sta Marotti in Kastelec huda sovražnika toda „rudeči ptiči“ zopet so ju sprijaznili. Za spravo so jim obljubili, da postane Francesco Marotti župan, a Kastelec poslanec. In „rudeči ptiči“ so ključali našemu poštenemu narodu srce in od veselja žvrgoleli.

Prišel je v Podgrad na obiskovanje c. kr. namestnik vitez Rinaldini z velikim spremstvom. Mešali so se in stiskali glave skupaj. Zvečer pa pokazal je davkar svoj rudeči kljun — na njegovem oknu so lesketale italijanske barve — in glasno so hvalili visoki gospodje to lepo razsvetljavo. Zakaj nebi bili „rudeči ptiči“, veseli, kadar dobijo novega tovariša?

In od sedaj postal je davkar ves drugačen. Ni več hodil proti Račicam, da si s tulenjem hladi srčne rane, pač pa k svojemu ljubčku Francescu Marotti-u. Bil je tam vsako dobo noči, kajti „rudeči ptiči“ ne ljubijo belega dneva. Tudi v Podgradu so stiskali radi glave skupaj po noči.

Vsaj pride Frančeško Marotti skoraj vsaki dan v Podgrad. Da jih kdo ne sliši, skrili so se večkrat tudi pri Tinetu v hlev. Tukaj je davkar delal glavno šolo Frančišku Marotti-u. Iz te šole, iz Tinetovega hleva, prihajale so laži, koje so prodani hujskači med narod raznesli. Pisalo se je že o teh lažeh po raznih slovenskih listih, opozorilo se je na to tudi c. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu, ali zastoj. So li tudi tam „rudeči ptiči“?

V davkariji davkar sedaj vse drugače postopa. Sedaj, ko se davki izterjujejo, hujska narod z raznimi lažmi, ki so bile obelodanjene in ovržene že v raznih slovenskih listih. Glavno njegovo hujskanje je zdaj proti dokladam. Tu on na dolgo in široko razklada, da so v Podgradu prevelike doklade, in da so tem dokladam krivi naši občinski odborniki, pred vsem pa naš rodoljubni župan gospod Slavoj Jenko. V Materiji, tam pri njegovem ljubčku Kastelcu, tam so male doklade, tam je vse boljše. Za to naj volijo njegovega ljubčka Frančiška Marotti-a za župana, potem bo vse boljše. In te laži trosijo naprej prodani hujskači in izdajalci. Znano je pa celemu svetu, da so v Materiji večje doklade, kakor v Podgradu. Čudni tiči, ki tako očitno lažejo.

Ko se jih sliši govoriti o davkih in dokladah, mislil bi, kdor jih ne pozna, to so pač poštenj in skrbni možje. Toda poglejmo bližje, kako so?

V Podgradu vidi se, kako davkarski slugi in davkarski pomočniki nosijo in cepijo davkarju drva, prenašajo njegove stvari in mu opravljajo hlapčevska dela. To delajo ljudje plačani s cesarskim denarjem, a najeti na cesarske stroške za pomoč v davkariji! Ko se je davkar dne 12. t. m. selil v novo stanovanje, godile so se stvari, ki so izven Istre, le na Turškem mogoče. Stanoval je davkar, kakor tudi njegovi predniki, v hiši gosp. Slavoj Jenko-ta. Postopanje davkarjevo in njegove „fine“ žene, bivše učiteljice, ter hujskanje davkarjevo prisililo je g. Jen-

kota, da mu je stanovanje odpovedal. Poselitv izbral je davkar v izpranjenem stanovanju vse svoje pomagatke skupaj — bilo jih je 10 — vžgal na oknih lampjone in pri tako razsvetljenih in odprtih oknih začela je ta fina družba kričati in se dreti, kakor se pri najslabših fakinih ne sliši. Med vsemi slišal se je hripavi glas davkarice. Razsajanje bilo je vedno hujše, začel je ples in močno teptanje z nogami. Narod zbiral se je pred hišo in mrmral nad takim ostudnim početjem. Bilo je komaj mogoče razdraženi narod umiriti. Da se kej hujšega ne zgodi, obrnil se je g. Slavoj Jenko precej telegrafsko na Volovsko. Toda c. kr. okrajni glavar Fabiani začel je hoditi po stopinjah viteza Schwarza, in pri njem naši ljudje ne najdejo brambe in pomoči proti „rudečim ptičem“. Ko se je druhal nakričala, šli so vsi skupaj, davkar in njegova žena, davčni pristav Godina, c. kr. eksekutor, c. kr. davčni sluga in drugi davčni pomagatki in fakini z gorečimi lampjoni in prepevali po ulici. Tako se je selil davkar Zoilo Borri. Nižji slugi hlapčujejo davkarju in tako zastajajo cesarske stvari. A vse to mora plačati ubogi kmet. Hej Zoilo Borri, je to pošteno? Tebe varjejo „rudeči ptiči“, a mi ne bomo nikdar pozabili, da si ti najhujši sovražnik ubogega slovenskega kmeta. Na naših poštenih slovenskih prsih razbila se bo moč tvoja in vseh „rudečih ptičev“.

Taki ptički sedaj prepevajo po naši občini svoje lažnjive in zapeljive pesmi. Mnogi so se že vjeli in bodo morali v kletko, v zapor. Proti njim stopili smo vsi v odločno borbo. Nikdar in nikdar ne pustimo, da „rudeči ptiči“ kljujejo po narodnih svetinjah naših očetov. Z veseljem, z navdušenjem čakamo dan, da zlomimo moč „rudečih ptičev“. Blagoslovljen, kdor je z nami, a prokletstvo čaka prodance in izdajalce. Mi zvesti sinji majke Slave navdušeno bomo grmeli iz tisoč in tisoč grl: „Živio mož — poštenjak, živio naš župan Jenko!“ in odmevalo bo od Urala do Triglava, Krkonos in do Balkana. — „Dan na dan, kak če doči Jurjev dan“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. septembra.

Finančna ministra Plener in Wekerle sta zadnje dni v Budimpešti se posvetovala o raznih stvareh svojih portfeljev. Glavni predmet nju posvetovanja je bilo vredenje valute in pa obnovljenje bančnega privilegija. Ministra se pa baje še nista popolnoma sporazumela v glavnih načelih, na katerih naj se uravna bančno vprašanje. Govori se, da sta bila te misli, da se z obnovljenjem bančnega privilegija začno plačevanja v gotovini Seveda kaj takega se lahko sklene, ali izvesti bode pa težje. Tudi pri obnovljenju bančnega privilegija ne bode imel Plener glavne besede, temveč židovski bankirji, od katerih je finančni minister povsem odvisen. Ministra sta pa govorila tudi o reformi davkov, ki se izvede v obeh državnih polovicah.

Veselje ogrskih židov je veliko, ker jih je cesar vsprejel letos v Balasso-Gyarmatu mej deputacijami verskih izpovedanij, ne pa mej društvi, kakor je bilo sedaj v navadi. Zato so se bili namreč obrnili do ogerske vlade.

Odgovor patrijarhov. Pri vsprejemu ogerske deputacije je cesar vprašal srbskega patrijarha, kakšno mišljenje vlada mej njegovimi verniki zastran civilnega zakona. Patrijarh je odgovoril, da vlada veliko razburjenje. Ta odgovor pa seveda liberalnim listom ni bil po volji in so ga po svoje zasukali. Nekateri trdijo, da je patrijarh rekel, da se je razburjenje že polegla, drugi zopet, da se sčasoma že ljudje pomirijo.

Nemška svobodomiselná stranka ima dne 22. t. m. shod v Eisenachu in se bode posvetovalo o novem programu. Prepričala se je pri raznih volitvah, da sedanji njen program nikakor več ne zadošča časovnim razmeram. Sedaj misli ta stranka vsprejeti tudi nekatere socialno-politične točke v svoj program. Dosedaj se je vedno upirala vsaki socialni politiki in je vsled tega zgubljala zaupanje pri narodu. Mi mislimo, da tudi ta shod ne bode svobodomiselní stranki dosti koristil. Ljudstvo jo že predobro pozna, da je le zastopnica velicega kapitalizma. Samo fraze o svobodi tudi v Nemčiji nikogar več ne mikajo. Zato pa noben premenjen program stranki ne bode pomagal.

Poljaki in Bismarck. Pozenski Nemci so obiskali Bismarcka v Varzinu. To priložnost je porabil Bismarck, da je grajal politiko sedanje vlade proti Poljakom. Po mnenju bivšega nemškega kan-

celarja Stuttgartu in Monakovemu ne preti taka nevarnost od Francije, kakor Berlinu od Poljakov. Bismarck je rekel, da so se Nemci omejili na to, kar je potrebno za svobodno njih dibanje kot velikega naroda v Evropi, to pa niti pomislili niso, kod se je nekdanj vse nemški govorilo. Kako je v Avstriji gladko tekla nemščina pod cesarjem Jožefom II. in pod Marijo Terezijo, ko je bilo nemštvo močno celo na Ogorskem. Potem je Bismarck slikal nevarnost, ki preti Nemcem od Poljakov, zlasti od poljskega plemstva. Tukaj je pa knez delal razliko mej poljskim plemenitnikom in poljskim prostakom. Poslednji je miroljuben in morda tudi družega rodu, kakor so plemenitaši. Namen tega razlikovanja je očividno. Bismarck bi rad napravil nekako nasprotje mej različnimi sloji poljskega naroda. Poljskemu prostaku se pod prusko vlado tudi bolje godi, nego se mu je pod poljsko republiko. Potem je knez Bismarck govoril o vplivu, katerega ima rodbina Radziwil pri pruskem dvoru. To kaže na veliko politično nevednost, če se zanašajo na poljsko plemstvo. Če se obnovi poljska kraljevina, bode agresivna moč, ki bode Nemcem vzela Zapadno Prusijo in Gdansko. Opominjal je Nemce k jedinstvi proti Poljakom in priporočal, da nemške žene na Poznanjskem narodno odgojé svoje otroke. Iz tega govora Bismarckovega pač lahko posnemljemo, da bi Nemci radi gospodovali tudi v Avstriji, če bi bilo mogoče. Knezu je celó žal, da nemščina na Ogorskem nima stare veljave. Jezi ga pa seveda tudi, da germanizacija mej Poljaki prepočasi napreduje.

Socijalizem se močno razširja v Angliji. Mej delavci pa sedaj še ni prave jedinstvi. Mnogim socialnim demokratom ne zaupajo, ker je ta stranka tujega izvora. Če se pa angleški delavci zedinijo, postanejo važen faktor v državnem življenju. Socijalisti povsod snujejo društva in sklicujejo shode. Svoje delovanje so naperili proti radikalcem, katere povsod napadajo, konservativce pa večinoma pri miru pusté. Radikalcem očitajo, da ob volitvah se pač laskajo delavcem, v parlamentu pa ne pokažejo potrebne odločnosti. Marsikak radikalec bode pri novih volitvah imel težavno stališče, ker delavci ga ne bodo več podpirali. Agitacije delavcev bodo pa v kratkem vplivale na delovanje parlamenta, kajti radikalcí bodo prisiljeni odločneje nastopiti, naj tudi s tem jedinstvo vladne stranke spravijo v nevarnost.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. septembra.

(Krajska gimnazija) se je otvorila v torek dne 18. t. m. s slovesno sveto mašo. V sredo zjutraj se je zbrala mladina v prostorih prejšnje gimnazije. Ko se je prebral obema razredoma disciplinarni red, sešli so se vsi učenci z učiteljskim zborom v sobi, kjer je visela cesarjeva podoba, okrašena z zelenim vencem. Gimnazijski vodja, gospod Josip Hubad, stopil je za kateder in razložil z izbrano in navdušeno besedo veliki pomen tega dneva — najprej za učence, potem za mesto in za vso deželo. Povdarjal je, da se moramo s hvaležnostjo ozirati zlasti na ljubljene vladarja Franca Jožefa I., ki nam je naklonil tako dobroto. Na to učenci zakličejo trikrat: Živio! Dalje slika dolžnosti krajskih dijakov, in sicer dolžnosti do Boga, do učiteljev, do meščanov in do vseh dobrotnikov. Služiti moramo vsi — tako je sklepal govornik — Bogu, cesarju in domovini! — Vseh učencev je 134, v prvem razredu 81 v drugem 53. Dijaška kuhinja je ustanovljena. Začasno dobivajo podpirani učenci hrano v posebni sobi v gostilni pri „Triglavu“. — Do sedaj 37 učencev vživa razne podpore.

(Licitacija lož pri deželnem gledišču v Ljubljani.) Včeraj se je vršila licitacija lož pri gledišču za prihodno sezono. Za nemške lože dobilo se je denarja 6645 gld. (lani 10.929 gld.) za slovenske 5095 gld. (lani 4980 gld.) — Pri licitaciji se je torej dobilo pri nemških ložah 4284 gld. manj kakor lani in pri slovenskih 115 gld. več kakor lani; skupaj se je torej letos dobilo 4169 gld. manj kakor lani. — Kakor smo napovedovali, tako se godi. Vsako leto bo imelo gledišče manj dohodkov in reklo se bo: Dežela, plačaj!

(Vč. g. Fr. Treiber.) bivši dolgoletni mestni kapelan v Celovcu, kojega so mil. g. knezoškof dr. J. Kahn imenovali kanonikom kolegijatnega kapiteljua v Velikovecu, bil je od kanonikov izvoljen tudi župnikom predmestne župnije Št. Rupert ob Velikovecu. Mil. g. knezoškof so to izvolitev potrdili in te dni preselil se je vč. g. Fr. Treiber na novo svoje

mesto. Novemu župniku, prezasluženemu boritelju za pravice koroških Slovencev ter izglednemu duhovniku želimo na novem mestu prav obilo sreče in nebeskega blagoslova njegovemu delovanju! Na mnoga leta!

(Od duhovnih vaj na Slatini.) S Slatine: Krasnim besedam višepastirskim, s katerimi so dušni pastirji vladikovine lavantsko-mariborske bili povabljeni k duhovnim vajam letošnjim, odzvalo se je 127 duhovnikov-petrincev in jeden duhovnik-benediktinec. Duhovne vaje je duhovito vodil p. Mair O. SS. R. Na dan je govoril po štirikrat. Splošna sodba sodi, da je govornik natogo svojo rešil izvrstno. Kot neko posebnost smemo pač zabeležiti okoliščino, ki priča, kako da govornik do dobra pozna našega Slomška; v venec duhapolnih besedij svojih je namreč prelepo vpletal rožice kratkih a jedrnatih izrekov zvečnelega knezoškofa-pisatelja. V prvem govoru se je voditelj spominjal bolehačjega velepastirja dr. Napotnika ter priporočal, naj bi se istega spominjali in prosili milost božjo, naj bi mu naklonila popolno zdravje. Duhovniki-vajenci so mu v rečenem pogledu želje svoje razodeli potom brzovajnim. Milostljivi gospod knezoškof išče zdravja v Wörishofenu. Od onod je na povedano brzovajko v ime odgovora dne 19. t. m. ob 2-10. uri oddana ter ob 4-50. uri na Slatino dospela brzovajka: „Grates referendo pro votis mihi nuntiatis a sacerdotibus ad pia exercitia in Domino congregatis quorum permagnus numerus gaudio et solatio me afficit et valde dolendo, quod inter confratres et filios per dilectos non verser, oro ad aram atque orabo Patrem coelestem, ut verba ductoris spiritualis benedicat ita, ut auditores sacris exercitiis sanctificati sanctificent oves suas. — Michael, episcopus.“ Tekom pobožnosti se je pridruživlo še nekoliko duhovnikov, in vsled tega je skupn oštevililo vdeležencev poročevalcu postalo nepoznato.

(Iz Idrije) 21. sept. Včeraj so tukaj pokopali trgovca gosp. Vinko Lapajne-ta, ki je umrl po dolgi mučni bolezni v 33 letu. Rajni je bil somišljenik narodno-napredne stranke, živahen agitator, dopisnik „Brusa“ in „Slov. Naroda“. — Marsikatero časniško prasko smo imeli z njim, dokler je živel, sedaj pa kličemo: Bog mu daj večni mir!

(Iz celovške škofije.) Premečena sta: Cg. Jos. Vintar, provizor v Vovbrah v Kapljo na Grobniškem polju in čg. V. Valeš, provizor v Šmarjeti nad Velikovecem v Vovbre. Zupnijo Šmarjeta bode oskrboval č. g. J. Kirchmayer, provizor v St. Jurji. — Razpisani sta župniji Kaplja na Grobniškem polju in Kolbnic do 31. okt.

(Dopolnilne volitve na Koroškem.) Poroča se: Te dni se vršijo prvotne volitve, ki izpadajo za slovensko in krščansko stranko prav ugodno. Slovenska in krščanska stranka je sijajno prodrla v občinah Steben ob Zali, Smerče Sraja ves, Mičice Gorice Lipalja ves, Liesing, Lukava, Kottice, Trbiž (okolica), Ukve, Žabnica. Upati je zato, da tudi pri glavni volitvi prodre naša stranka in da se liberalcem zopet izrgne en mandat!

(Pojasnilo.) V št. 206. „Slovenca“ se čudi gosp. Robič, da obsega prof. Vossov herbarij 4000 vrst glivic krauske flore, dočim jih je prof. Voss popisal v svoji „Mycologia carniol.“ le 1649. V pojasnilo tega omenimo, da je „Slovenec“ v št. 202 napačno poročal, govoreč o 4000 vrstah glivic krauske flore, ker je v herbariju prof. Vossa, katerega je kupila kranjska hranilnica za deželni muzej poleg 1649 kranjskih glivic zbranih še iz drugih krajev toliko, da število znaša 4000. Prim. poročilo v „Laib. Zeitung“ št. 202. H keneu dopisa vpraša gospod Robič zakaj muzejni kustos v listu „Argo“ ni omenil tičjih okostnic. Na to odgovarja prof. kustos Müllner: V uradnem poročilu deželnega odbora o muzeju se bere št. 196.: „Manjše važnosti je kakih 30 ptičjih kostnjakov in nekaj kostij medveda brlogarja. Poročilo deželnega odbora je bilo ponatisnjeno v „Argo“ omenjeni stavek pa je po naključju izostal.

(Samomor.) V Celovcu se je ustrelil dne 18. t. m. po noči nek huzar-prostak s svojo službeno puško. Zakaj? se ne vé.

(Velika tatvina.) S Planine na Vipavskem dne 19. sept.: Dne 16. septembra zvečer so v Dolenjah gospodarju F. Z. štirje fantalini od 17. do 21. leta ukradli iz žepa 1200 gld. Možak je ravno prej plačeval neke račune, in prišedši domu je na klopi zadremal, kjer so ga sprideni zločinci spazili in v dogovoru okradli. Velik vrišč je bil v terek po Dolenjah, ko pride na vse zgodaj zjutraj 5 žandarjev, da zastavijo hiše. Preiskovanje ni imelo nobenega

vspeha. Sum je sicer letel na prave osebe, a vsi so trdovratno tajili. Takoj drugi dan pa je najmlajši med njimi, katerega je hudo vest pekla, izdal nekatero stvar. Našli so ukradeno urno veržico in v starem zidovju skritih 400 gld. Dragi denar se do sedaj še ni dobil, pa upanje je, da se bo dobil. Vkljenene po dva in dva so žandarji tatinske fantaline odvedli v zapor. Žalostni — taki sinovi!

(Razpisana služba.) Na štirirazredni deški ljudski šoli v Kranju je razpisano izpraznjeno četrto učno mesto (ne drugo, kakor smo včeraj poročali), z dohodki IV. plačilnega razreda do dne 3. oktobra.

(Zanimiva cerkev za starinoslovce) je gotovo stara cerkev podružnice Bodešča v Blejski fari na Gorenskem. Cerkev je bila namreč zidana v lepem gotiškem slogu, kar se že pozna na šilastih durih, šilastej strehi in pa na rebrih pri stropu v presbiteriji. Neki mojster — skaza pa je to cerkev precej popravil, tako lepa dolga šilasta okna zazidal, kar za velikim altarcem še sedaj lahko opaziš. Toda ne slog te cerkve je, kar vzbuja zanimanje, temveč stare slike, katere so se pokazale pred nekaj leti na zidu zunaj okoli šilastih vrat. Ko opazujem pred kakem tednom te še dobro ohranjene, vendar pa še sem tje z malto pokrite slikarije, opazim na barvi črke v barvo z žebljem vskrbane. Ker sem bil tako radoveden, da sem hotel brati ime podpisovalčeve, vzamem nož in stržem malto stran. Glej, pod četrto plastjo belino (malte) prikaže se ime Hans Sparber in pod tem imenom letnica 1630. To je dokaz, da so te slike že leta 1630 na zidu stale, ker sicer bi ta Hans Sparber ne bil mogel vanje z žebljem zapraskati svojega imena. Slikane so pa bile te slike gotovo že mnogo poprej, tako da lahko rečemo, te slike so stare že okoli 300 let. — Gotovo zanimive slike!

(Iz Vitanja) dne 17. sept.: Na spodnjem Štajerskem je še precej krajev, kjer se je nemštvo vgnjezdilo in si prilastilo tudi gospodstvo sesednih občin. Mej te je spadalo in deloma še spada Vitanje z okolico. Dolgo časa je spala narodna zavest in še le nedavno se je posrečilo nekaterim tukajšnjim rodoljubom, vzbuditi kmete iz dolgega spanja in obuditi narodno življenje. Glavna zasluga pač gre vč. g. župniku J. Zičkarju, ki s čudovito vstrajnostjo in marljivostjo dela in se trudi za probujenje slovenskega življa. Ljudstvo pa, ki dobro ve vse to, je svojemu vrlemu voditelju tudi hvaležno in ga po svoji moči podpira v njegovem trudapolnem delovanju. To smo videli zadnje nedelje, ki je bil za tukajšnji kraj lep naroden praznik. Bil je namreč občni zbor cerkvene družbe, bralnega društva in naposled tombola v korist revnih šolskih otrok. Zbralo se je precej občinstva na vrtu g. Kurnika in je z zanimanjem poslušalo poročilo vč. g. župnika o namenu, potrebi in gmotnem stanju cerkvene družbe, koje namen je, popraviti že precej zapuščeno farno cerkev. Žalibog, da to prepotrebno podjetje ne najde takšne podpore, kakor bi se je želili. — O razmerah bralnega društva, poročal je tajnik, č. g. kpl. Škerjanc. Iz govora posusmemo, da šteje društvo sicer že precej (nad 80) članov, a vendar še vse premalo glede na število prebivalstva in korist ter važnost društva. O stanju blagajnice poročal je mesto blagajnika g. medicincev Fr. Jankovič, ki je porabil to priliko, da je navzočim v kratkih a jedrnatih besedah razjasnil potrebo in važnost bralnih društev. Dandanes v teh slabih časih, mora si kmet sam pomagati. Gledati mora, da zboljša gospodarstvo, poučiti se o političnih razmerah in k temu mu pripomorejo bralna društva. Razjašnjujoč korist čitanja dobrih časnikov svari navzoče pred čitanjem posebno dveh slovenskih (!) listov: „Staj. kmeta“, ki je „volk v ovčji obleki“ in „Delavec“, ki nam če ugrabiti dve najsvetejši svetinji naši: vero pa narodnost. — Tombola z lepimi dobitki, ki so jih večinoma darovali tukajšnji mladinojubi, imela je prav dovoljen vspeh. Pozabiti ne smem izvežbanih vitanjskih pevcev in pevki, ki so nas mej zborovanjem in zvečer pri prosti zabavi razveseljevali s popevanjem krasnih narodnih pesmij. Vsakdo se je pač veselil in zadovoljnim srcem podal demov želeč, da bi še dosti tako lepih dnij prišlo, kot je bil današnji. V to pomoz Bog!

(Židje profesorji — na vseučilišnu v Budapešti.) Vkljub temu da je imela Mažarska že dolgo vrsto let samo liberalne naučne ministre, se vendar nobeden izmed njih do sedaj ni upal kakoga žida imenovati profesorjem na pravno katoliškem vseučilišču v Budapešti. — Nova vlada pa ni več tako tesnosrčna. Državni tajnik naučnega ministerstva,

Avgust Pulszky, sin nekdanjega velikega mojstra vsih mažarskih framasonov, je v kratkem času imenoval dva žida rednima profesorjema na imenovani visoki šoli. Posledica teh imenovanj je ta, da mora doktorand-bogoslovec, če tudi katoliški duhovnik, rigorozum iz rimskega prava narediti ali pred protestantom ali pa pred židom. Pač lepe razmere na nekdanj katoliškem vseučilišču.

(Umirovljeni višji častniki v Avstro-Ogerski.) Prvega prosinca t. l. je bilo v naši državi 1149 umirovljenih višjih častnikov, in sicer 12 feldcajgmajstrov, 17 častnih feldcajgmajstrov, 117 podmaršalov, 89 častnih podmaršalov, 128 generalmajorjev, 153 častnih generalmajorjev, 475 polkovnikov in 158 častnih polkovnikov. Največ jih živi na Dunaju in v Gradcu.

(Pripomoček zoper pijanstvo.) General pl. Wahl, mestni načelnik petrograjski, postopa na sledeči način zoper pijance: Uradni policijski list prinaša vsaki dan imenik pijancev, kateri so bili tako nesrečni, da so prišli policiji v roke. Ta lista je navadno zelo dolga, kajti obsega večkrat po 14—17 strani. Vsi stanovi so zastopani, da tudi ženskih imen ne manjka je gotovo.

(Kitajska kazn.) Kakor se poroča in Shangaia, je kitajski cesar ukazal, da njegovo general Li-Hung-Chang, ki je zgubil bitko z Japonci pri Pjeng-jangu, ne sme več nositi pavovega peresa s tremi očesi. — Da sme general le še svoj „cof“ nositi, je že dober.

(Pes ministrov.) Lord Rosebery, angleški ministerski predsednik, jako ljubi pse. Ko se je pred leti vozil iz Liverpoola v Dublin, pade njegov najljubši pes v morje. „Ustavite stroj, kapetan!“ Kliče Rosebery. Kapetan pa odgovarja, da sme stroj le tedaj ustaviti, ako človek pade v morje. „No, to se more takoj zgoditi“, reče Rosebery in skoči v morje. Kapetan mora ustaviti ladjo, na katero izkobacata lord in pes

Društva.

(Slov. katol. delavsko društvo.) V nedeljo, kakor smo že naznanili, ima to društvo javni društveni shod v prostorih rokodelskega doma. Ob četrt na deset bo za udeležence sv. maša v cerkvi Jezusovega srca. Potem se pa prične zborovanje. — Zadnje nedelje je imelo društvo jako obiskan shod, koder je v krepkih besedah načrtal predsednik J. Trtnik namen javnega shoda; blagajnik J. Rakovec je pa temeljito pojasnoval, kako bi si mogli delavci ustanoviti konsumno društvo. Vpisalo se je tudi več novih udov.

(Vabilo k slavnostni akademiji, katero priredi telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani na korist „Narodnemu Domu“ v soboto, dne 22ega septembra t. l. v deželnem gledališču. Iz posebne prijaznosti sodelujejo čast. gospe Jelka Aničeva in Lidunka Inemannova, slavni ženski tamburaški zbor Ljubljanske čitalnice, g. Karol Hoffmeister, slavni pevski zbor „Glasbene Matice“. — Godba slav. pešpolka Leopolda II., kralja Belgijcev šte. 27. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Lože v parterji 6 gld.; lože v I. nadstropji šte. 1 do 5. na desni in levi strani 8 gld., druge po 10 gld.; lože v II. nadstropji 4 gld. — Parterni sedeži I. do III. vrste 1 gld. 50 kr., parterni sedeži IV. do IX. vrste 1 gld. 20 kr., parterni sedeži X. in XI. vrste 1 gld.; balkonski sedeži I. vrste 1 gld. 20 kr., balkonski sedeži II. in III. vrste 80 kr.; parterna stojišča 60 kr., za dijake 30 kr.; galerijski sedeži I. vrste 60 kr., ostalih vrst 40 kr.; galerijska stojišča 20 kr., — Za lože se ne plača posebne vstopnine. Lože in sedeži dobivajo se v trafiki g. Fr. Sešarka, Šelenburgove ulice, in na večer akademije pri blagajni. Blagajna se odpre ob polu 7. uri zvečer. — Vspored: 1. oddelek: 1. Smetana: Ouverture iz opere „Prodana nevesta“, svira vojaška godba. 2. Proste vaje s palicami, izvršujejo telovadci „Sokolovi“. 3. Meyerber: Arija pažeta iz opere „Hugenoti“. poje gospa Lidunka Inemannova. V. J. Novotny: Odločno dekle, poje gospa Lidunka Inemannova. Spremlja na glasoviru gosp. Karol Hoffmeister. 4. Smetana Farkaš: Koračnica iz opere „Prodana nevesta“ izvršujeta združena tamburaška zbor Čitalnice in „Sokola“. 5. Skupine na bradlji, izvršuje petorica predtelovadcev. II. oddelek: 6. Iv. pl. Zajc: Večer na Savi, moški zbor s četverspevom, poje pevski zbor „Glasbene Matice“. 7. Telovadba na drogu, izvršujejo bratje E. Kandare, I. Marnik in Iv. Vernik. 8. Iv. Miletič: Tamburica, Klavir-Farkaš: Svracanje izvršujeta združena tamburaška zbor. 9. K. M. pl. Weber: Arija Agate iz opere „Čarostelec“, II. dejanje, poje gospa Jelka Aničeva, spremlja na glasoviru gosp. Karol Hoffmeister. 10. Marmorni kipi, po delih znamenitih kiparjev, izvršujejo telovadci „Sokolovi“: a) Merkur, b) Paris, c) Umirajoči Galec, d) Borghesijski borilec, e) Metalec diska, f) Ajant s truplom Ahilovim, g) Pankration starogrških atletov, h) Laokoonova skupina, i) Fantazijska

skupina v dvojici in petorici, j) Velika skupina 7 metrov visoka, izvršuje 16 telovadcev „Sokola“. Med I. in II. oddelkom je 10 minut presledka.

Telegrami.

Cesar na Ogerskem.

Balassa Gyarmat, 21. septembra. Danes je poslednji dan vojaških vaj. Cesar je ob sedmih jezdil s bavarskim princem Arnulfom in s spremstvom k manevru.

Balassa-Gyarmat, 20. septembra. K današnjemu dvornemu obedu bili so povabljeni vojaški atašeji.

Predsednik francoski v Châteaudunu.

Châteaudun, 20. septembra. Pri večerajšnjem banketu je imel predsednik Kazimir Perier govor, v katerem se je županu in prebivalstvu zahvalil za lep vsprejem. Prišedši v Châteaudun je on imel priliko dvakrat v dveh dneh častitati plemenitim srcem na njih udanosti domovini. Jutri ogledal bo de našo močno vojsko, ki opravičuje naše upanje v prihodnost. Predsednik pravi, da si bode vlada gledala, da ohrani zaupanje demokracije, nadeja se na sodelovanje vseh dobromislečih državljanov, v imenu svobode in strpnosti bode izvajala važne pravice eksekutive, verna tradicijam Francije služila napredku in civilizaciji. Predsednik pozivlje vse, katerim je Francija ljuba, da iz republike naredi sistemo, kjer ljubezen do dobrega naudaja vse besede in dejanja in jim priporoča, naj popuste stare boje in prepire. Vsi tu navzoči so se pred 24 leti bojevali pod jedno zastavo. Danes vabi republika svoje otroke, da si podajo roke v delo miru in napredka. Ta govor je napravil globok vtis.

Châteaudun, 20. septembra. Že zjutraj zgodaj je drlo mnogo ljudij na planjavo Jalans, kjer je vojaška parada. Inozemski častniki dobili so svoje prostore na levi strani predsedniškega odra. Ruskega vojaškega atašeja generalnega lajtnanta barona Fridericha so pozdravili pri prihodu s klicem „Živela Rusija!“

Châteaudun, 20. septembra. Predsednik Kazimir Perier se je v spremstvu konjikov pripeljal ob polu desetih. Pozdravili so ga s 101 strelom iz topov. Vodja manevrov general Gallifé je jezdil takoj k vozu in godba je zaigrala marseljezo. Predsednik se je najprej peljal ob postavljenih vojaki, potem je pa šel k odru, kjer ga je predstavil tujim častnikom general Gallifé. Podal je predsednik vsakemu roko. Ruskemu vojaškemu atašeju je častital, da je imenovan generalnim lajtnantom, kar je vse razveselilo. Predsednik je delil odlikovanja četam in potem se pa usedel mej vojnega in pomorskega ministra. Čete so potem defilirale pred njim. Mej defiliranjem je padlo nekaj jezdecev, ne da bi se bilo kaj posebnega zgodilo. Jednega konja so morali ubiti.

Châteaudun, 20. septembra. Ko se je predsednik republike povrnil od parade, dal je višjim častnikom in vojaškim atašejem obed s 140 kuverti. Na tem banketu je predsednik izrekel željo, naj bode vojna podoba naroda in naj vse talente in moči zdru-

žuje v jedno celoto. Predsednik se je spominjal vspehov, katere je dosegla Evropa, od kar ima mir, in jih bode še dosegla, ako bode mir. V miru so se utrdili ljubezen do domovine, parlament, znanosti, delo in požrtvovalnost vojne, bolj kakor kedarkoli. Častita generalom, ki niso le batalijonov oborožili, temveč vzgojili značaje. Po vašem vzgledu se je v francoski demokraciji vzgojila disciplina in čuvstvo dolžnosti. Če bode domovina v nevarnosti, sme se zanašati na vojno. Predsednik je napil vojnemu ministru, tujim častnikom in francoski vojni. Vojni minister se je zahvalil spominjajoč se na sodelovanje Perierovo mej vojsko in pri preustroji vojne kot poslanec v zbornici.

Vojska na Koreji.

Tokio, 21. septembra. Po poročilih iz glavnega japonskega stana je dne 16. t. m. ob jedni popoldne zadela japonska mornarica na najst kitajskih vojnih ladij in šest torpedovk. Boj je bil 35 angleških milj severno vzhodno od Hag-Jang-Taa. Štiri kitajske ladije so toliko poškodovale, da so se potopile, jedna je zgorela. Japonci nimajo dosti škode.

Shangai, 20. septembra. Z Japonskega došlo poročilo govori, da so Japonci zmagali pri ustju reke Jalu. Japonci niso zgubili nobene ladije, le dve prevaževalni ladiji sta močno poškodovani. Na obeh strani so zgube ljudij velike.

Dunaj, 20. septembra. Nadvojvoda Karl Ludovik in soproga sta se vrnila iz Levova. Princ Leopold bavarski je prišel iz Monakovega, se peljal v Višegrad k dvornim lovom. Princ Andrej grški je odpotoval v Atene. Zvečer je semkaj prišel in jutri popoldne odpotuje v Sinajo rumunski kralj.

Dunaj, 20. septembra. Poslednjih 24 ur so v Bukovini 3 zboleli za koleru, 1 umrl, v Galiciji jih je 127 zbolelo in 63 umrlo.

Praga, 21. septembra. Danes se je slovesno otvorila razstava motorjev za male obrtnike.

Budimpešta, 21. septembra. Vojni odsek ogerske delegacije začel je svoje posvetovanje. Izrekel je svoje sožalje radi smrti vojne ministra Baura in pozdravil novega

ministra Krieghammerja. Vojni minister se je zahvalil v imenu vojne za simpatično spominjanje Baura in za prijazen pozdrav. Zagotavlja, da ne bode le spolnoval svoje dolžnosti, temveč vedno odkrito postopal, ker bode po moči pospeševalo vspešno sodelovanje. (Odobranje.) Vojni odsek je vsprejel vojni proročun za podlago podrobni debati.

Monakovo, 21. septembra. Pri Rosenheimu se je razletela praharna. Dva delavca je ubilo.

Draždane, 21. septembra. V opekarni pri Radeburgu se je včeraj podrl neki obok. Štirje delavci so mrtvi, več je pa ranjenih.

Rim, 21. septembra. Slavni arheolog Ivan Rossi je umrl.

Rim, 21. septembra. Včeraj se je slavila tukaj in v nekaterih drugih italijanskih mestih obletnica, ko so Italijani vzeli papežu Rim. Rimski župan je pri tej priliki brzojavno častital kralju. Kralj se je za častitko zahvalil in izrazil nado, da bode drugo leto ob četrstoletnici tega dogodka Italija proslavljala tudi svoje gospodarsko vstajenje.

Pariz, 21. septembra. General Gallifé pravi v izdanem povelju, da letošnje vojaške vaje niso bile le šola za vojsko, temveč tudi romanje na bojišča pri Arternju, Coulmilsu in Châteaudunu. Ker on doseže starostno mejo, se poslavlja od vojakov. Če ga domovina pokliče, se bode pa zopet sobojeval kot prost general.

Umrli so:

19. septembra. Anton Zabukovec, posestnikov sin, 7 mesecev, Cesta na loko 10, črevesni katar.

20. septembra. Vilibald Toplikar, sprevodnikov sin, 3 mesece, Poljanski trg 1, črevesni katar.

V bolnišnici:

18. septembra. Valentin Oman, delavec, 56 let, plučni edem.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
7. u. zjut.	739.3	5.2	brezv.	megla	0.00
20. u. pop.	737.8	18.8	sl. svzh.	jasno	
9. u. zveč.	738.9	11.2	"	"	

Srednja temperatura 11.7 za 2.1° pod normalom.

Preradnjaji teden!
Glavni dobitki **60.000, 10.000, 5.000 gld.**
v gotovini le z 10% odbitka.
Levovske srečke a 1 gld. priporoča
„MERCUR“ menjarična delniška družba
303 3 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 20

Le še malo predstav.
Cirkus Henry
v Ljubljani, poleg Lattermannovega drevoreda.
Danes v petek dne 21. septembra 1894
High-Life-večer
v slavnostno olepšanem cirkusu.
Konjar, gospodje in dame v gala-uniformi.
Nastop odlične angleške jahalne umetnice Miss Mary Hosh iz cirkusa Renz. — Gospa direktorica kot šolska jahalka. — Monstre-tableau s 30 konji in jednim slonom, brez vsake konkurence.
Pol ure pred predstavo koncert, katerega izvaja domač orkester.
Jutri v četrtek dne 20. septembra 1894 497 1
Velika predstava.

Dunajska borza.

Dne 21. septembra.		Dne 20. septembra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	99 gld. 05 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 75 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	196 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 " "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	140 " "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 65 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 70 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 95 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 75 "	Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 15 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 60 "	St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 80 "	Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1038 " "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 25 "	Ljubljanske srečke	25 " "
Kreditne delnice, 160 gld.	371 " 75 "	Posojilo goriškega mesta	— " "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168 " 50 "
London vista	123 " 80 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3290 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 82 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	493 " 05 "
20 mark	12 " 16 "	Prijoritete obveznice državne železnice	222 " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	116 " 60 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 87 "	" " južne železnice 3%	163 " 50 "	Dunajskih lokal. železn. delniška družba	75 " "
Italijanski bankovci	45 " 05 "	" " južne železnice 5%	128 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	85 " 30 "
C. kr. cekini	5 " 88 "	" " dolajnskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	176 " "
				Papirnih rubljev 100	133 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjša dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.